

DECIZIE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

judecînd recursul declarat de Jelezoglo Mihail, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Jelezoglo Mihail împotriva Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova privind anularea ordinului,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel,

CONSTATĂ:

Jelezoglo Mihail la 12.12.2014 s-a adresat instanței de judecată cu cerere împotriva Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova (SIS). A solicitat anularea ordinului SIS nr. 700-ps din 05.08.2014 ca fiind ilegal și emis contrar prevederilor legii și obligarea să prezinte ordinul contestat și concluziile anchetei de serviciu, contractul de îndeplinire a serviciului special în cadrul SIS RM.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03.02.2015 acțiunea a fost respinsă ca depusă tardiv.

Jelezoglo Mihail la 03.03.2015 a depus apel. A solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17.06.2015 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Jelezoglo Mihail și a fost acordat termen până la 16.09.2015, ora 11.00 pentru prezentarea apelului corespunzător art. 365 alin.(1) lit. d), e) CPC.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de apelantul Jelezoglo Mihail, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, menționînd că apelantul, fără motive întemeiate, în termenul stabilit de instanță, nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 17.06.2015, prezentînd apelul corespunzător art. 365 alin.(1) lit. d), e) CPC abia la 18.01.2016.

Considerînd ilegală încheierea în cauză, la 18.02.2018, Jelezoglo Mihail a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016 cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru reexaminare.

În motivarea recursului recurentul a invocat ilegalitatea încheierii contestate, menționînd că, nu a prezentat apelul motivat și probele invocate în susținerea apelului, deoarece nu a făcut cunoștință cu încheierea din 17.06.2015 prin care nu s-a dat curs cererii sale de apel și i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor,

despre aceasta aflând abia la data de 23.11.2015, cînd a primit-o prin poștă. Totodată, menționează că, fiind prezent în ședința de judecată din 17.06.2015, interpretul a asigurat traducerea procesului din limba de stat în limba rusă doar pe parcursul desfășurării procesului nu și la pronunțarea deciziei, astfel nu a înțeles dispozitivul deciziei.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de restituire a cererii de apel – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că apelantul la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03.02.2015, nu a prezentat motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea acestuia, iar instanța de apel prin încheierea din 17.06.2015 nu a dat curs cererii de apel, apelantului fiindu-i acordat un termen până la data de 16.09.2015, ora 11.00, pentru lichidarea neajunsurilor apelului.

La adoptarea încheierii recurate instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Astfel, Colegiul constată legalitatea încheierii recurate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în speță nu a prezentat motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea acestuia.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Constată Colegiul că, potrivit procesului-verbal și recipiselor anexate la materialele dosarului, Jelezoglo Mihail a fost prezent la pronunțarea încheierii din 17.06.2015 (f.d. 52) și a cunoscut despre necesitatea prezentării apelului corespunzător art. 365 alin. (1) lit. d), e) CPC pentru data de 16.09.2015 ora 11.00 (f.d. 53), însă apelul corespunzător art. 365 alin.(1) lit. d), e) CPC a fost depus de Jelezoglo Mihail la 18.01.2016 peste termenul indicat de instanța de apel prin încheierea din 17.06.2015 emisă conform art. 368 alin. (1) CPC.

Prin urmare, dreptul apelantului Jelezoglo Mihail de a prezenta apelul motivat și probele invocate în susținerea acestuia, a expirat la data de 16.09.2015 ora 11.00.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) CPC, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin

pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În acest sens, instanța de apel corect a conchis că, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Colegiul consideră lipsită de consistență afirmația recurentului cum că, el nu a cunoscut despre conținutul dispozitivului încheierii din 17.06.2015 prin care nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

În acest sens, Colegiul constată că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 17.06.2015, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, a fost cunoscută de apelantul Jelezoglo Mihail, acesta fiind prezent la pronunțarea acesteia, fapt confirmat prin recipisa de la materialele dosarului (f.d. 52), invocarea faptului că la judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului sunt neîntemeiate, or, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 17.06.2015, în ședință a fost prezent și interpretul (f.d. 49).

Colegiul apreciază critic argumentul recurentului, conform căruia, acesta nu a înțeles dispozitivul încheierii din 17.06.2015 prin prisma faptului că interpretul a asigurat traducerea procesului din limba de stat în limba rusă doar pe parcursul desfășurării procesului nu și la pronunțarea deciziei, or, acest fapt nu este probat corespunzător, totodată, la materialele cauzei este anexată recipisa, semnată de recurent, conform căreia acesta este înștiințat despre ședința de judecată din 16.09.2015, ora 11.00 (f.d. 53), ședința pînă la care, recurentul urma să prezinte apelul corespunzător art. 365 alin. (l) lit. d), e) CPC al RM.

În aceeași ordine de idei, Colegiul specifică că instanța de apel nu a îngădit dreptul apelantului Jelezoglo Mihail de acces liber la justiție și a întreprins toate măsurile posibile în vederea asigurării respectării acestuia.

Sub aceste aspecte Colegiul mai notează că, CtEDO în jurisprudența sa, promovează cu consecvență cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Ham versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007*).

Subsidiar, Colegiul apreciază că apelantul era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii lui, avînd în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

În acest context, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel, or apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile de a înlătura neajunsurile la cererea de apel, respectiv, acțiunile apelantului reprezintă o încălcare a prevederilor legale imperative.

Aceste norme juridice poartă un caracter imperativ, fapt ce impune instanța de apel la obligația de restituire a cererii de apel în cazul în care apelantul, în interiorul termenului fixat, nu a prezentat dovada că a înlăturat neajunsurile.

Remarcă Colegiul că, potrivit art. 61 CPC, (1) părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, este cert stabilit că, în interiorul termenului fixat, apelantul nu a înlăturat neajunsurile apelului și nu a prezentat în cancelaria Curții de Apel Chișinău actele impuse de lege.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților de a se conforma dispozițiilor instanței de apel, sub sancțiunea restituirii apelului.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Jelezoglo Mihail.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău 20 ianuarie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Jelezoglo Mihail împotriva Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova privind anularea ordinului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea